

Ruch biblijny i liturgiczny

Nr 3

ROK XIX

1966

Święta Kongregacja Obrzędów DEKRET OGÓLNY OGŁASZAJĄCY OBRZĘDY KONCELEBRY ORAZ KOMUNII POD OBIEMA POSTACIAMI

Przepisując porządek odprawiania świętych misteriiów i odnawiając je, Kościół zawsze starał się, aby same obrzędy w jak najlepszy sposób ukazywały zawarte w nich niewyczerpane bogactwa Chrystusa, których udzielają dobrze usposobionym, tak aby łatwiej przeniknęły dusze i życie wiernych w nich uczestniczących.

Ze specjalną troską dba Kościół o to, gdy chodzi o odprawianie Eucharystii, rozmaite jej formy tak zestawia i układa, aby wyrażały i przypominały wiernym rozmaite aspekty ofiary eucharystycznej.

Msza odprawiana w każdej, nawet najprostszej formie, posiada wszystkie przymioty i właściwości, które z samej natury rzeczy przysługują Najświętszej Ofierze Mszy. W szczególny jednak sposób zalicza się do nich następujące właściwości:

Przede wszystkim jedność ofiary krzyżowej; liczne bowiem Msze uobecniają jedyną ofiarę Chrystusa¹ i dlatego mają charakter ofiary, że są pamiątką krwawej ofiary złożonej na krzyżu, której owoce otrzymujemy przez ofiarę bezkrwawą.

Następnie jedność kapłaństwa; wielu jest wprawdzie kapłanów odprawiających Mszę, wszyscy są jednak tylko sługami Chrystusa, który przez nich wykonuje swoje kapłaństwo i w tym celu każdego czyni w specjalny sposób uczestnikiem tego samego swojego kapłaństwa. Dlatego także wtedy, gdy poszczególni kapłani sami składają ofiarę, wszyscy czynią to mocą tego samego kapłaństwa i działają w imieniu Najwyższego Kapłana, który może konsekrować sakrament Swojego Ciała i Krwi tak przez jednego, jak przez wielu kapłanów równocześnie².

Wreszcie jaśniej ukazuje się działanie całego ludu Bożego. Każda Msza jako sprawowanie tego sakramentu, dzięki któremu Kościół nieustannie żyje i wzrasta³ i jako główne ujawnienie rzeczywistej natury Kościoła⁴, jest czynnością całego świętego ludu Bożego hierarchicznie

¹ Por. Sobór Trydencki, Sesja XXII, r. 1.

² Por. Św. Tomasz Aq., S. Th. III, 82,3 ad 2.

³ Por. 2 Sobór Watykański, Konst. o Kościele, art. 26.

⁴ Por. 2 Sobór Watykański, Konst. o Liturgii, art. 2 i 41.

uporządkowanego i działającego, i to w wyższym stopniu niż wszystkie inne czynności liturgiczne⁵.

Te trzy właściwości, które posiada każda Msza, w specjalny sposób stają przed oczyma, gdy wielu kapłanów odprawia wspólnie tę samą Mszę.

Albowiem gdy w ten sposób odprawia się Mszę, liczni kapłani, na mocy tego samego kapłaństwa i w imieniu Najwyższego Kapłana równocześnie działają jedną wolą i jednym głosem i jednym aktem sakramentalnym równocześnie dokonują i składają jedną Ofiarę i w niej razem uczestniczą.

Dlatego, gdy odprawia się Najświętszą Ofiadę w ten sposób, a wierni uczestniczą w niej świadomie, czynnie i społecznie, zwłaszcza gdy przewodniczy biskup, prawdziwie ukazuje się Kościół⁶ w jedności ofiary i kapłaństwa, w jednej Eucharystii, przy jednym ołtarzu otoczonym duchownymi i ludem świętym.

W ten sposób obrzęd koncelebry w żywy sposób przypomina i podkreśla ważne prawdy, które mają związek z życiem duchowym i działalnością duszpasterską kapłanów.

Z tych właśnie względów, bardziej niż z innych natury czysto praktycznej, od starożytności koncelebra misterium eucharystycznego na rozmaity sposób i w różnych formach, była uznawana w Kościele i rozwinięta w rozmaity sposób, tak na Wschodzie, jak na Zachodzie, pozostała w użyciu aż do obecnych czasów.

Z tych samych względów znawcy liturgii przeprowadzili badania i przedstawili wnioski, aby rozszerzyć możliwość koncelebracji Mszy i dokonać odnowienia tego obrzędu.

Wreszcie 2 Sobór Watykański, rozważywszy dokładnie sprawę, rozszerzył możliwość koncelebracji na wiele wypadków oraz postanowił, że należy sporządzić nowy obrzęd koncelebry i umieścić go w Pontyfikale i w Mszałe Rzymskim⁷. Dlatego Jego Świątobliwość Papież Paweł VI po uroczystym zatwierdzeniu i ogłoszeniu Konstytucji 2 Soboru Watykańskiego o liturgii, polecił Radzie powołanej do wykonania tej Konstytucji jak najprędzej przygotować ryt Mszy koncelebranej. Ryt wielokrotnie zbadany i udoskonalony przez konsultorów i członków Rady, Rada jednogłośnie zatwierdziła dnia 19 czerwca 1964 roku i postanowiła, aby za zgodą Papieża przed ostatecznym zatwierdzeniem dokonano praktycznych doświadczeń w różnych stronach świata i w różnych okolicznościach.

Równocześnie wykonując wolę Świętego Soboru, Rada powołana do wykonania Konstytucji o liturgii opracowała ryt Komunii pod obiema postaciami, w którym określiła wypadki i formy w jakich wolno przyjąć Eucharystię pod obiema postaciami duchownymi zakonnikom i świeckim.

Przez kilka miesięcy we wszystkich stronach świata dokonano z najlepszym wynikiem wielu prób obrzędów koncelebry oraz Komunii pod obiema postaciami i złożono Sekretariatowi Rady sprawozdania dołączając uwagi i wnioski. Po ich rozpatrzeniu obydwie ryty zostały ostatecznie wygładzone i przedstawione Ojcu Świętemu przez przewodniczącego Rady, Jego Eminencję Jakuba Kardynała Lercaro.

⁵ Por. 2 Sobór Watykański, Konst. o Liturgii, art. 26.

⁶ Por. 2 Sobór Watykański, Konst. o Liturgii, art. 41.

⁷ Por. 2 Sobór Watykański, Konst. o Liturgii, art. 57 i 58.

Ojciec święty rozpatrzywszy obydwie ryty z należąca uwagą, z pomocą wspomnianej Rady i tej Świętej Kongregacji Obrzędów, na audiencji udzielonej dnia 4 marca 1965 roku Prefektowi Świętej Kongregacji Obrzędów, Arkadiuszowi Marii Kard. Larraona, zatwierdził je w specjalny sposób Swoją powagą w całości i w szczegółach i kazał ogłosić, aby wszyscy wiernie ich przestrzegali od Wielkiego Czwartku dnia 15 kwietnia 1965 roku i aby dokładnie przedrukowano je w Pontyfikale oraz w Mszałe Rzymskim.

Bez względu na jakiegokolwiek przeciwne zarządzenia.
Dnia 7 marca 1965 roku

JAKUB Kard. LERCARO
Arcybiskup Boloński
Przewodniczący Rady
do wykonania Konstytucji
o Liturgii

ARKADIUSZ M. Kard. LARRAONA
Prefekt S.K.O.
FERDYNAND ANTONELLI O.F.M.
Sekretarz S.K.O.

Tłumaczył O. Franciszek Małaczyński OSB.

Tyniec

OBRZĘDY MSZY KONCELEBROWANEJ

W S T Ę P

O przywileju koncelebrowania

1. Koncelebra, w której właściwie okazuje się jedność kapłaństwa jest praktykowana w Kościele dotąd tak na Wschodzie, jak i na Zachodzie. Przeto Sobór słusznie rozszerzył możliwość koncelebrowania na następujące wypadki:

1° a) w Wielki Czwartek, tak w Mszy z poświęceniem Olejów, jak i w Mszy wieczornej;¹

b) w Mszach na Soborach, Zebraniach Biskupów i Synodach;

c) w Mszy z Benedykcją Opata.

2° Oprócz tego, za zgodą Ordynariusza, do którego należy osądzanie użyteczności koncelebry:

a) w Mszy konwentalnej i w Mszy głównej w kościołach i kaplicach, gdy pożytek wiernych nie wymaga pojedynczej celebry wszystkich obecnych kapłanów;

b) w Mszach na różnego rodzaju zebraniach księży czy to diecezjalnych czy zakonnych.²

Jednakże zawsze jest zastrzeżona każdemu kapłanowi możliwość pojedynczego odprawienia Mszy, byle by nie w tym samym czasie i w tym samym kościele i nie w Wielki Czwartek (*Konst. o Liturgii św.*, art 57).

2. Aby jedność kapłaństwa okazała się właściwie, koncelebra jest

¹ Czy na Mszę koncelebrowaną w Wielki Czwartek potrzebne jest zezwolenie Ordynariusza? — Odp.: Nie, chyba że ze specjalnych powodów (np. brakuje Mszy dla wiernych) wydano osobne przeciwne zarządzenie. Bowiem *Konstytucja Liturgiczna* art. 57, 1a i *Ritus concelebrationis* 1, 1a dają *ipso iure* wszystkim kapłanom przywilej koncelebrowania w Wielki Czwartek na Mszy wieczornej. (*Consilium ad Exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia, Notitiae* nr. 9—10 (1965).

² Czy wypada mieć koncelebrę w miejsce kilku pojedynczych Mszy, które zwykle się gdzieś odprawiać w czasie Mszy pogrzebowej? — Odp.: Tak. (*C.a.E.C. Notitiae* 5 (1965).